

Titulació	Tipus	Curs
Literatura Comparada: Estudis Literaris i Culturals	OB	1

Professor/a de contacte

Nom : Pere Ballart Fernandez

Correu electrònic : pere.ballart@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

- Que l'estudiant hagi demostrat que comprèn i té coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació universitària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que l'estudiant pugui transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que l'estudiant sàpiga aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tingui les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que l'estudiant tingui la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Objectius

L'objectiu del mòdul és que l'estudiant tingui notícia de la varietat i diversitat dels mètodes de la investigació literària, que conegui les premisses elementals de la recerca acadèmica i que entri en contacte amb les diferents estratègies d'aproximació als fets literaris i culturals amb vistes a poder planificar millor les seves futures investigacions. Per això el curs, després d'oferir una reflexió inicial sobre els problemes epistemològics de l'estudi de la literatura, dona l'ocasió d'aplicar a diverses parcel·les dels estudis literaris i culturals els ensenyaments adquirits i molt en especial de començar a plantejar una recerca personal que pugui prefigurar un possible treball final de màster.

Resultats d'aprenentatge

1. Raonar críticament a partir de l'anàlisi i la síntesi.
2. Comunicar els resultats de les seves investigacions a un públic expert i no expert.
3. Organitzar, planificar i gestionar projectes.
4. Treballar en un equip interdisciplinari en entorns diversos.
5. Aplicar els principis i els mètodes propis de corrents teòriques recents relacionades amb el nou historicisme, la teoria dels polisistemes, la sociologia de la literatura, l'escola de Chicago, la neoretòrica, etc.
6. Analitzar i aplicar els principis i els mètodes propis de les aproximacions comparativistes actuals a la varietat internacional, intertextual i intercultural de la representació literària, artística i cultural.
7. Analitzar i aplicar els principis i els mètodes propis de les aproximacions teòriques, crítiques i comparativistes actuals a diferents aspectes dels processos de representació literària, artística i cultural.

8. Comparar modalitat o gèneres literaris concrets, comparant el seu desenvolupament i particularitat a la Modernitat i la Postmodernitat.
9. Aplicar diferents teories buscant una interpretació d'ordre temàtic que tinguin en compte les estratègies formals i pragmàtiques.
10. Analitzar críticament les diferents aproximacions teòriques als estudis de gènere i sexualitat.
11. Aplicar esmentades teories a l'anàlisi de textos culturals.
12. Incorporar l'enfocament teòric, crític i comparatiu a estudis de textos i productes culturals com narracions i pel·lícules.
13. Analitzar i aplicar els principis i els mètodes de l'anàlisi cultural, establint relacions amb aproximacions teòriques i crítiques, a una varietat de textos literaris i culturals.

Continguts

BLOC 1. (Teòric)

Recerca i investigació literària. La literatura com a objecte d'estudi.

Notes d'epistemologia. Com es planifica una investigació.

El gènere acadèmic de la tesi.

Les convencions genèriques. Pragmàtica del discurs literari.

Teoria versus història: estudi d'un cas pràctic.

BLOC 2. (Pràctiques)

Exposicions individuals d'un projecte personal d'investigació.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Recerca de fonts bibliogràfiques i estudi de textos representatius del canó crític	60	2,4	1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tutoria individual	25	1	1, 2, 3, 11, 13
Elaboració de monografies sobre aspectes del programa	50	2	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Preparació de l'exposició d'un projecte investigador	40	1,6	1, 2, 3, 11, 13
Classe presencial amb caràcter de seminari	60	2,4	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

En la metodologia del curs tindrà un pes preponderant la classe presencial amb un format de seminari i debat a l'entorn de textos proposats a l'efecte. L'estudiant serà capaç d'identificar i posar a dialogar els conceptes teòrics bàsics dels mètodes crítics contemporanis amb un conjunt d'exemples i casos pràctics pertinents. Per la seva banda, en les tutories individuals, l'estudiant, amb l'ajut del seu tutor o tutora, estructurarà les seves hipòtesis en relació amb els diferents exercicis i pràctiques del curs, en especial les que tinguin una ulterior realització escrita. És molt important també, per part de l'estudiant, la preparació d'una exposició oral en què presentarà davant el grup un primer esbós d'una investigació futura, sotmetent a l'opinió general el seu objecte d'estudi, la seva planificació de recerca, la metodologia a emprar i l'interès dels seus objectius. Finalment, en

una reflexió escrita, l'estudiant valorarà l'èxit de la seva exposició, fent-se ressò de les observacions rebudes i de la manera en què preveu atendre-les un cop en marxa el seu projecte d'investigació.

Es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa en els seminaris i debats de classe	10 %	2	0,08	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Elaboració d'un comentari escrit sobre els conceptes nuclears del mòdul	30 %	3	0,12	1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Valoració escrita de l'exposició oral i de la seva recepció	20 %	3	0,12	1, 2, 3, 4, 11, 13
Composició d'una ressenya sobre una obra de referència dins el camp d'estudi	20 %	6	0,24	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Exposició oral d'un projecte personal d'investigació	20 %	1	0,04	1, 2, 3, 4, 13

L'estudiant superarà el mòdul mitjançant: 1) la seva assistència i participació assídua a les sessions del curs, que seran objecte de control i comptaran un 10% de la nota global ; 2) una prova escrita d'aplicació dels conceptes estudiats en el bloc inicial, amb un valor del 30%; 3) una ressenya de l'obra de consulta que serà especificada el primer dia de classe, amb un valor del 20%; 4) una exposició oral sobre una proposta personal d'investigació, amb el valor d'un 20%, i, finalment, un report escrit d'aquesta darrera activitat, que reflexioni tant sobre la seva preparació com sobre l'execució i recepció obtinguda, amb un valor d'un altre 20% de la nota final.

Es considerarà com a «no avaluable» l'estudiant que no s'hagi presentat a la prova escrita ni a la exposició oral.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En el mateix sentit, aquells actes d'avaluació en què hi hagi hagut irregularitats (còpia, ús no autoritzat de la IA, etc.) no són recuperables.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle o correu electrònic) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Avaluació única

L'assignatura preveu un sistema d'avaluació única (en una data anunciada a l'inici del període lectiu) i consistent en tres evidències: un qüestionari de caràcter teòric (per valor d'un 30% de la nota global), el comentari d'un text crític (30%) i una proposta raonada de projecte d'investigació (40%). S'aplicarà eventualment el mateix sistema de recuperació que amb l'avaluació continuada.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avaluï amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Ballart, Pere y Julià, Jordi (2010) *Sobre islas y penínsulas. Ensayo de teoría de la literatura y literatura comparada*, Madrid, Devenir.

Barry, Peter (1995), *Beginning theory: An introduction to literary and cultural theory*, Manchester, Manchester UP, 2002.

Barthes, Roland (1954) *Mitologías*, Madrid, Siglo XXI, 2022.

Belsey, Catherine (1980), *Critical Practice*, Londres, Methuen, 2002.

Booth, W. C., G. Colomb & J. M. Williams (1995), *The Craft of Research*, Chicago, The University of Chicago Press.

Cabo, Fernando y Rábade, María do Cebreiro (2006), *Manual de Teoría de la Literatura*, Madrid, Castalia.

Cevasco, Maria Elisa, *Diez lecciones sobre estudios culturales*, Santiago de Chile, Lom Ediciones, 2014.

Compagnon, Antoine (1998) *El demonio de la teoría. Literatura y sentido común*, Barcelona, El Acantilado, 2015.

Crenshaw, Kimberlé (2019) *On Intersectionality. Essential Writings*, New York, The New Press.

Culler, Jonathan (1997), *Literary theory: A very short introduction*, Oxford, Oxford UP. Trad. esp.: *Breve introducción a la teoría literaria*, tr. G. García, Barcelona, Crítica, 2000.

Di Girolamo, Costanzo (1978), *Teoría crítica de la literatura*, Barcelona, Crítica, 2001.

Eagleton, Terry (1983), *Literary theory: An introduction*, Oxford, Blackwell, 2009. Trad. esp.: *Una introducción a la teoría de la literatura*, México, FCE, 1993.

Ellis, John M. (1974), *The theory of literary criticism: A logical analysis*, Berkeley, University of California. Trad. esp.: *Teoría de la crítica literaria*, Madrid, Taurus, 1987.

Felski, Rita (ed.) (2014) *Comparison. Theories, Approaches, Uses*, Baltimore, The Johns Hopkins University Press.

Guillén, Claudio (1985), *Entre lo uno y lo diverso. Introducción a la literatura comparada*, Barcelona, Crítica; Barcelona, Tusquets, 2005.

Haraway, Donna (1988) «Situated Knowledges», *Feminist Studies*, 14, 3, pp. 575-599.

Iser, Wolfgang, *How To Do Theory*, Oxford, Blackwell, 2006.

Johnson, Barbara (1980) *The Critical Difference*, Baltimore, The Johns Hopkins University Press.

Llovet, Jordi et alii (2005), *Teoría literaria y literatura comparada*, Barcelona, Ariel.

Perpinyà, Núria (2008) *Las criptas de la crítica*, Madrid, Gredos, 2008.

Pratt, Mary Louise et alii (2004) *Intercultural Dialogue*, Londres, The British Council.

Selden, Raman; Widdowson, Peter; Brooker, Peter (1997), *La teoría literaria contemporánea*, tr. J. G. López

Guix y B. Ribera, Barcelona, Ariel, 2004.

Sontag, Susan (1969) *Contra la interpretación y otros ensayos*, Barcelona, DeBolsillo, 2025.

Todorov, Tzvetan (2007), *La littérature en péril*, París, Flammarion. Trad. esp.

Villanueva, Darío (ed.) (1994), *Curso de teoría de la literatura*, Madrid, Taurus.

Waugh, Patricia (ed.) (2006), *Literary theory and criticism*, Oxford, Oxford UP.

Wellek, René y Warren, Austin (1949), *Teoría literaria*, tr. J. Mª Gimeno, Madrid, Gredos, 1966.

Zima, Peter (1999) *The Philosophy of Modern Literary Theory*, Londres, Athlone Press.

Programari

El curs no presenta cap requeriment específic en matèria informàtica.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Espanyol	primer quadrimestre	tarda